

KARTA INFORMACYJNA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	Wprowadzenie do metrologii	Introduction to metrology
Kod przedmiotu		
Język wykładowy	polski	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów	stacjonarne	
Poziom studiów	studia I stopnia	
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy / podstawowy	
Obowiązuje od naboru	2019/2020	
Forma zajęć, liczba godzin / rygor, razem godz., pkt ECTS	W 12/+, C 12/+; razem: 24 godziny, 2 pkt ECTS	
Przedmioty wprowadzające	brak	
Semestr / kierunek studiów	semestr I / kierunek studiów: mechanika i budowa maszyn	
Autor / autorzy	dr inż. Zbigniew Zarański; dr inż. Grzegorz Boruta	
Jednostka organizacyjna odpowiedzialna za przedmiot	Instytut Pojazdów Mechanicznych i Transportu, Wydział Mechaniczny WAT	
Skrócony opis przedmiotu	Miejsce i rola metrologii jako interdyscyplinarnego obszaru wiedzy we współczesnym społeczeństwie. Definicje podstawowych pojęć z zakresu metrologii. Istota podstawowych metod pomiarowych. Budowa oraz przeznaczenie podstawowych wzorców i przyrządów pomiarowych wielkości fizycznych. Błędy i niepewność pomiaru.	
Pełny opis przedmiotu (treści programowe)	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metrologia - pojęcia podstawowe /2 godziny/ Zasady realizacji i zaliczenia przedmiotu. Metrologia – istota, definicje podstawowych pojęć. Podział i zadania. Obiekt pomiaru. Wielkość mierzona. Wielkości podstawowe i pochodne. Jednostki miar układu SI. Wartość wielkości mierzonej. Wynik pomiaru. Proces pomiarowy. Metody pomiarowe. Systemy pomiarowe. 2. Wzorce miar /2 godziny/ Hierarchia wzorców. Budowa i właściwości wybranych wzorców wielkości fizycznych. 3. Przyrządy pomiarowe /2 godziny/ Budowa strukturalna. Właściwości statyczne. Właściwości dynamiczne. Klasy dokładności. 4. Błędy pomiarów /2 godziny/ Definicje. Podział. Źródła błędów w pomiarach bezpośrednich i w pomiarach pośrednich. Błędy nadmierne. Błędy systematyczne. Błędy przypadkowe. 5. Niepewność pomiarów /2godziny/ Niepewność standardowa, złożona, rozszerzona. Wyznaczanie niepewności pomiarów bezpośrednich i pośrednich. 6. Kontrola metrologiczna przyrządów pomiarowych /2 godziny/ Zaliczenie przedmiotu. 	

	<p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> Prezentacja wyniku pomiaru /4 godziny/ Zasady postępowania przy opracowywaniu wyniku pomiaru. Zasady zaokrąglania wyniku obliczeń. Cyfry znaczące. Zasady podawania wyniku pomiaru. Dane pomiarowe odstające. Zasady sporządzania wykresów. Aproksymacja i jej metody. Statystyka w opracowaniu wyniku pomiaru /4 godziny/ Zmienna losowa jako model wyniku eksperymentu. Rozkład wyników eksperymentu pomiarowego. Podstawowe parametry rozkładów (wartość oczekiwana, odchylenie standardowe). Wyznaczanie niepewności pomiaru /4 godziny/ Niepewność pomiaru bezpośredniego i pośredniego. Niepewność standardowa typu A i B. Niepewność rozszerzona bezwzględna i względna.
Literatura	<p>Podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Międzynarodowy słownik podstawowych i ogólnych terminów metrologii. GUM. 2015. Wyrażanie niepewności pomiaru. Przewodnik. GUM. 1999. J. R. Taylor. Wstęp do analizy błędów pomiarowego. PWN. 2011. <p>Uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Prawo o miarach. Dz. U. 2018 poz. 376. Niepewność pomiarów w teorii i praktyce. GUM. 2011. Z. Kotulski, W. Szczepański. Rachunek błędów dla inżynierów. WNT. 2018.
Efekty uczenia się	<p>Symbol i nr efektu przedmiotu / efekt uczenia się / odniesienie do efektu kierunkowego:</p> <p>W1 / Student zna podstawy metrologii, podstawowe przyrządy pomiarowe i metody pomiarów wielkości fizycznych, zna metody rachunku błędów i zasady opracowania wyników pomiarów oraz szacowania niepewności / K_W18</p> <p>W2 / Student ma podstawową wiedzę dotyczącą nadzorowania przyrządów pomiarowych w systemach zarządzania jakością / K_W24</p> <p>U1 / Student potrafi interpretować uzyskane wyniki pomiarów, z uwzględnieniem rachunku błędów, jak też formułować wnioski na podstawie tak przeprowadzonej analizy / K_U08</p> <p>U2 / Student potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją - zaprojektować oraz zrealizować prosty proces pomiarowy, używając właściwych metod, technik i narzędzi / K_U12</p> <p>K1 / Student dostrzega potrzebę ciągłego doskonalenia się w kierunku podnoszenia kompetencji zawodowych / K_K01</p> <p>K2 / Student dostrzega i prawidłowo identyfikuje oraz rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, z badaniami i działalnością inżynierską / K_K03</p>
Metody i kryteria oceniania (sposób sprawdzania osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się)	<p>Przedmiot zaliczany jest na podstawie: zaliczenia.</p> <p>Wykład zaliczany jest na podstawie: kolokwium, w trakcie którego student pisemnie wypowiada się na 4 tematy (pytania otwarte) losowane z puli znanych pytań; wypowiedź na każdy temat jest oceniana w zakresie od 0 (brak wypowiedzi lub błędna wypowiedź) do 1 (wypowiedź w pełni wyczerpująca zakres wykładanych treści); suma punktów określa ocenę wg progów procentowych podanych poniżej, przy założeniu, że 4 punkty stanowią 100%.</p> <p>Ćwiczenia audytoryjne zaliczane są na podstawie: uzyskania przez studenta pozytywnych ocen z krótkich (jednopytaniowych) sprawdzianów rozpoczynających zajęcia i poprawnego wykonywania zadań określonych przez prowadzącego oraz oddania prawidłowo wykonanego sprawozdania zawierającego rozwiązania zadań rachunkowych.</p> <p>Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest: uzyskanie pozytywnych ocen z ćwiczeń i kolokwium zaliczeniowego.</p> <p>Osiągnięcie efektów W1 i W2 weryfikowane jest podczas kolokwium z wykładów oraz sprawdzianów i udzielania odpowiedzi na pytania w czasie ćwiczeń.</p> <p>Osiągnięcie efektów U1, U2 oraz K1 i K2 sprawdzane jest w trakcie ćwiczeń, na podstawie realizacji powierzonych zadań oraz w wyniku oceny wykonanych sprawozdań.</p> <p>Oceny osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się:</p> <p>Ocenę bardzo dobrą otrzymuje student, który osiągnął zakładane efekty uczenia się na poziomie 91-100%.</p>

	<p>Ocenę dobrą plus otrzymuje student który osiągnął zakładane efekty uczenia się na poziomie 81-90%.</p> <p>Ocenę dobrą otrzymuje student, który osiągnął zakładane efekty uczenia się na poziomie 71-80%.</p> <p>Ocenę dostateczną plus otrzymuje student, który osiągnął zakładane efekty uczenia się na poziomie 61-70%.</p> <p>Ocenę dostateczną otrzymuje student, który osiągnął zakładane efekty uczenia się na poziomie 51-60%.</p> <p>Ocenę niedostateczną otrzymuje student, który osiągnął zakładane efekty uczenia się na poziomie równym lub niższym niż 50%.</p>
<p>Bilans ECTS (nakład pracy studenta)</p>	<p>Aktywność / obciążenie studenta (godz.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w wykładach / 12 2. Udział w ćwiczeniach audytoryjnych / 12 3. Udział w ćwiczeniach laboratoryjnych / 0 4. Udział w ćwiczeniach projektowych / 0 5. Udział w seminariach / 0 6. Samodzielne studiowanie tematyki wykładów / 12 7. Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych / 16 8. Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych / 0 9. Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń projektowych / 0 10. Samodzielne przygotowanie do seminarium / 0 11. Udział w konsultacjach i innych formach zajęć z udziałem nauczyciela / 2 12. Przygotowanie do egzaminu / 0 13. Przygotowanie do zaliczenia / 6 14. Udział w egzaminie / 0 <p>Sumaryczne obciążenie pracą studenta: 60 godz. / 2,0 ECTS, przyjęto 2,0 ECTS</p> <p>Zajęcia z udziałem nauczycieli: 26 godz. / 1,0 ECTS</p> <p>Zajęcia powiązane z działalnością naukową: 52 godz./ 1,0 ECTS</p>